

ՓԱԽՍՏԱԿԱՆՆԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔ ՀԵՌԱՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՒ ԾՐԱԳԻՐ

ԹԻՐԱԽԱՅԻՆ ԽՈՒՄԲվարչական դատարանի դատավորներ
ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՄԱՏՈՒՑՄԱՆ ԵՂԱՆԱԿհեռաուսուցում
ՈՒՆԿՆԴԻՐՆԵՐԻ ԹԻՎԸ20
ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱՀԱՏՎԱԾ15.09.2016-23.11.2016
ՈՒՍՈՒՑԱՆՈՂ/ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՈՂԱրա Խզմալյան

ኮՐԱՎኮፈԱԿԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Վերջին տարիներին աշխարհում նկատվում է փախստականների քանակի հսկայական աձ, ինչն էական ազդեցություն է ունեցել և ունի նաև Հայաստանի Հանրապետության վրա, որը բնակչության մեկ շնչի հաշվով փախստականների և տեղահանված անձանց քանակով է Եվրոպայում։ Հանգամանք, առաջատարներից որը hրատապ փախստականների իրավունքի իմացությունն ու դրա հիման վրա համապատասխան քայլերի իրագործումը։ Ավելին, թեև առօրյա խոսքում ընդունված է փախստական անվանել հետապնդումների կամ բռնությունների պատձառով իրենց տները լքած բոլոր անձանց, իրավաբանորեն փախստական եզրույթն ունի համեմատաբար նեղ իմաստ։ Որպես հետևանք, տեղահանված անձին փախստականի կարգավիճակ շնորհելու որոշումը ենթադրում է բարդ ինչպես փաստերի ուսումնասիրման գործընթաց գնահատման, այնպես nι փախստականների պաշտպանության ոլորտում միջազգային և ներպետական իրավունքի նորմերի համակողմանի վերլուծության առումով։ Այս գործընթացի արդյունավետ իրականացումն անհնար է առանց փախստականների իրավունքի առանցքային հասկացությունների, սկզբունքների և ընթացակարգերի լավ իմացության։

ՀԵՌԱՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՆՊԱՏԱԿԸ

Սույն դասընթացը նպատակ ունի ունկնդիրներին ապահովել փախստականների իրավունքի

ոլորտում բազմակողմանի գիտելիքներով և տեղեկություններով, որոնց կիրառումն անհրաժեշտ է խնդրո առարկա հարցի տիրույթում արդարադատությունն արդյունավետ իրականացնելու համար։

ՀԵՌԱՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԵԼՔԱՅԻՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ (նշել այն հիմնական գիտելիքներն ու/կամ հմտությունները, որոնց պետք է տիրապետի ունկնդիրը՝ դասընթացին հաջող մասնակցության դեպքում)

Յուրաքանչյուր ունկնդրի իմացության (դասին մասնակցության) հիմնական ցուցիչներն են ինքնաստուգիչ հարցերին տրված պատասխանները և կատարված առաջադրանքը (ըստ անհրաժեշտության)։ Ակնկալվում է, որ դասընթացի ավարտին ունկնդիրը՝

- Կունենա գիտելիքներ փախստականների միջազգային իրավունքի զարգացման, դրա հիմնական աղբյուրների, ինչպես նաև Միավորված ազգերի կազմակերպության փախստականների հարցերով գերագույն հանձնակատարի (ՄԱԿ ՓԳՀ) մանդատի և առաքելության վերաբերյալ։
- Ձեռք կբերի գիտելիքներ փախստականի կարգավիձակ շնորհելու չափանիշների և
 դրանց որոշման առավել խնդրահարույց կողմերի, ինչպես նաև փախստականների
 պաշտպանության հիմնական սկզբունքների և բովանդակության մասին։
- Կկարողանա հստակ տարբերակել ու կիրառել փախստականի կարգավիձակի տրամադրումը մերժելու և այդ կարգավիձակը դադարեցնելու հիմքերը։
- Ծանոթ կլինի փախստականի կարգավիձակի որոշման ընթացակարգերին և ընթացակարգային երաշխիքներին, դրանց շրջանակներում առավել հաձախ ծագող ապացուցման խնդիրներին։
- Կիմանա փախստականների պաշտպանության լրացուցիչ մեխանիզմների՝ ժամանակավոր պաշտպանության, մարդու իրավունքների միջազգային իրավունքի շրջանակներում պաշտպանության վերաբերյալ։
- Կկարողանա ձեռք բերած գիտելիքներն կիրառել (ըստ անհրաժեշտության) իր աշխատանքային գործունեության ընթացքում, մասնավորապես՝ փաստականների հետ կապված տարբեր խնդիրների լուծման գործում։

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ (նշել այն առանցքային գաղափարները կամ թեմաները, որոնք ներկայացվելու են հեռաուսուցման դասընթացում. դրանք կարող են արտահայտված լինել դասընթացի ելքային արդյունքներում, բայց կարող են լինել նաև լրացուցիչ հասկացություններ)

Սույն հեռաուսուցման դասընթացի հիմնական գաղափարները ներկայացվելու են համապատասխան դասերի/շաբաթների համար նախատեսված նյութերում։ Ստորև հաջորդաբար ներկայացված են յուրաքանչյուր դասի/շաբաթվա նյութերում տեղ գտած և հիմնական գաղափարներին վերաբերող թեմաները։

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԱԽԱԲԱՆ

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

- ԴԱՍ 1. Փախստականների միջազգային իրավական պաշտպանության հիմնահարցի պատմությունը եվ համատեքստը։ Փախստականների միջազգային իրավունքի հիմնական աղբյուրները։ ՄԱԿ ՓԳՀ ստեղծումը, առաքելությունը եվ մանդատը
- ԴԱՍ 2. «Փախստական» հասկացությունը եվ փախստականի կարգավիճակ շնորհելու հիմքերը։ Հետապնդումների հիմնավոր երկյուղ։ Խմբի պատկանելություն եվ քաղաքական հայացքներ
- ԴԱՍ 3. «Փախստական» հասկացությունը եվ փախստականի կարգավիճակ շնորհելու հիմքերը (շարունակություն)
- ԴԱՍ 4. Փախստականի կարգավիձակի տրամադրման բացառման պայմաններ
- ԴԱՍ 5. Փախստականի կարգավիձակի եվ ապաստանի դադարեցում
- ԴԱՍ 6. Փախստականների պաշտպանության հիմնական սկզբունքները (չվերադարձելիության սկզբունք)
- ԴԱՍ 7. Փախստականների պաշտպանության հիմնական սկզբունքները
- ԴԱՍ 8. Փախստականի կարգավիձակի շնորհման ընթացակարգերը եվ ընթացակարգային երաշխիքները
- ԴԱՍ 9. Ապացուցման հիմնախնդիրներ։ Խոցելի եվ հատուկ պաշտպանության կարիք ունեցող հայցողներ
- ԴԱՍ 10. Փախստականի կարգավիճակի բովանդակությունը

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ (նշել այն մեթոդները կամ միջոցները, որոնց կիրառումը կնպաստի հեռաուսուցման դասընթացի բովանդակության հասկացմանը։ Օրինակ վարժություններ, ինտերնետ ֆորումներ, վիրտուալ քննարկումներ և այլն։

Հեռաուսուցման դասընթացների պատշաձ հասկացման համար կիրառական նշանակություն ունի ինքնաստուգիչ հարցերի և առաջադրանքի մշակումն ու ներդնումը։ Ինքնաստուգիչ հարցերին պատասխանելու և առաջադրանքը կատարելու միջոցով ունկնդիրները հնարավորություն են ստանում առավել խորությամբ հասկանալ ինչպես համապատասխան տեքստը, այնպես էլ դրա կիրառական արժեքը (օրինակ՝ առաջադրանքի պատշաձ կատարման համար տեքստի հասկացումը պարտադիր է)։

Սույն հեռաուսուցման դասընթացի համար նախատեսվում է ինքնաստուգիչ հարցերի՝ որպես հասկացմանը նպաստող մեթոդի/միջոցի կիրառումը։

ՏԵՍԱՁԱՅՆԱՅԻՆ ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆԵՐ (նշել հեռաուսուցման դասընթացի իրականացման համար անհրաժեշտ տեսաձայնային սարքավորումները։ Օրինակ՝ համակարգիչ, պրոյեկտոր, DVD և այլն)

Հեռաուսուցման դասընթացին մասնակցելու համար անհրաժեշտ են՝

- 1. Համակարգիչ (ունկնդրման հարմարություններով)
- 2. Համացանց մուտք գործելու հնարավորություն (wi-fi սարքավորում և այլն)

ՀԵՌԱՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՅՈՒՐԱՑՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ ԲԱԶԱՑԻՆ ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԸ (նշել այն գիտելիքներն ու հմտությունները, որոնք անհրաժեշտ են հեռաուսուցման դասընթացի յուրացման համար)՝

Տվյալ դասընթացի թեմաների յուրացման համար բավարար են բուհերի իրավաբանության ֆակուլտետների բակալավրիատի ծրագրերում ընդգրկված մասնագիտական առարկաների շրջանակներում ձեռքբերված գիտելիքները։

ՀԵՌԱՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑԸ

Հեռաուսուցման դասընթացի ժամանակացույցը մանրամասն ներկայացված է ուսումնական պլանում։ Հեռաուսուցման դասընթացի ընդհանուր տևողությունը 10 շաբաթ է (յուրաքանչյուր շաբաթ 4 ժամ ծավալով, ընդհանուր 40 ժամ ծավալով)։

^{*} Աստղանիշով առանձնացված տողը կամ կետը պարտադիր չէ լրացնել։